

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

11 Травня 2026 р. Запоріжжя

№ 63-А

Про перегляд інструкцій,
з пожежної безпеки
в НУ «Запорізька політехніка»

Відповідно Кодексу цивільного захисту України. «Правилам пожежної безпеки в Україні» затвердженими наказом МВС України від 30.12.2014 р., №1417 та «Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ освіти в Україні» затвердженим наказом МОНУ від 15.08.2016р., №974.

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити перелік інструкцій, які діють в НУ «Запорізька політехніка»:
 - 1.1 Інструкція №1 – ПБ «Про заходи пожежної безпеки для центрального складу в НУ «Запорізька політехніка»
 - 1.2 Інструкція №2-ПБ «Про заходи пожежної безпеки в лабораторіях НУ «Запорізька політехніка»;
 - 1.3 Інструкція №3 – ПБ «Про заходи пожежної безпеки в комп'ютерних класах, приміщеннях по ремонту і обслуговуванню комп'ютерів НУ «Запорізька політехніка»;
 - 1.4 Інструкція №4– ПБ «Про заходи пожежної безпеки в гуртожитках НУ «Запорізька політехніка»;
 - 1.5 Інструкція №5– ПБ «Про заходи пожежної безпеки у науковій бібліотеці, відділі діловодства, редакційно – видавничому відділу та музеях НУ «Запорізька політехніка»;
2. Керівникам структурних підрозділів оновити інструкції, з пожежної безпеки, звірити наявність документації згідно переліка.
3. Наказ №188- А від 18.09.2019 року вважати таким, що втратив чинність.
4. Начальнику ІОЦ Андрію САВЧУКУ наказ розмістити на сайті університету в розділі «Охорона праці»
5. Контроль за виконанням даного наказу покладаю на проректора з АГР Миколу ЧЕЧЕЛЯ.

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

Начальник служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО

Андрій ДОЛИННИЙ

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

УДОВЕНКО 2-25

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ № 1-ПБ
ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКЛАДА
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» Травня 2026 р. № 63-А

ІНСТРУКЦІЯ №1- ПБ

**ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО СКЛАДУ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

I. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, Правилами пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МВС України від 30.12.2014 року № 1417, зареєстровано в МЮУ від 05.03.2015р., за №252/26697.

1.2. Ця інструкція поширюється на всі складські приміщення центрального складу і визначає вимоги щодо забезпеченню пожежної безпеки в них. Інструкція встановлює права і обов'язки працівників, протипожежний режим, порядок утримання робочих місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

1.3. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками, які знаходяться у цих приміщеннях.

II. ВИМОГИ ДО ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИПОЖЕЖНОГО РЕЖИМУ

2.1. Відповідно до «Інструкції з визначенням категорії і класифікації пожежної небезпеки приміщень і будівель» центрального складу належать за пожежною небезпекою до класу «В», та згідно ПУЕ - до пожежонебезпечної зони класу «II-II а».

2.2. Усі працівники цих підрозділів під час прийняття на роботу та в процесі роботи повинні проходити інструктаж і навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.3 Складські приміщення слід завжди утримувати впорядкованими і в чистоті. Порожню тару та інші пакувальні матеріали належить негайно прибирати зі складу у спеціально відведене місце.

2.4. Ззовні дверей має бути розміщена інформаційна карта, що характеризує та пожежну небезпеку товарів, речовин і матеріалів, їх кількість та заходи, яких слід вжити під час гасіння пожежі.

2.5. На складі необхідно суворо дотримуватися правил спільного зберігання матеріальних цінностей. Легкозаймисті та горючі рідини (ЛЗМ та ГР) слід зберігати окремо від інших матеріалів; кислоти - окремо від вуглеводів та інших речовин; балони з газами - окремо від інших матеріалів, цінні матеріали - окремо від пожежонебезпечних.

2.6. Матеріали, що складаються, групуються від їхніх фізико-хімічних властивостей (займистість, здатність реагування з водою та один з одним тощо).

2.7. Засоби та пристрої для відкривання ємностей мають унеможливити іскроутворення від удару.

2.8. На підлозі складських приміщень наносять граничні лінії складування матеріальних цінностей.

2.9. Освітлення складських приміщень допускається тільки електричне.

2.10. Складувати горючі матеріали слід не ближче 0,5 м - до електросвітильників, 0,6 м - до оповісвачів автоматичної пожежної сигналізації, 0,2 м - до горючих будівельних конструкцій, 0,5 м - до приладів центрального водяного опалення.

2.11. Евакуаційні виходи та проходи мають утримуватися завжди вільними та нічим не захащеними.

2.12. Приміщення повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння. До засобів пожежогасіння повинен бути забезпечений вільний доступ.

Використання засобів пожежогасіння не за призначенням категорично забороняється.

III. ОBOB'ЯЗКИ СПІВРОБІТНИКІВ

3.1. Зобов'язані:

- постійно підтримувати в приміщенні чистоту й порядок; утримувати вільними евакуаційні шляхи та виходи;

- на початку роботи перевіряти робочий стан інженерних мереж та обладнання;

- при виявленні недоліків - негайно сповістити про це керівникові і діяти відповідно до його вказівок щодо усунення недоліків;

- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, ящики з піском, ємкості з водою тощо) та вміти ними користуватися;

- перед закінченням роботи перевіряти відсутність диму чи запаху горілого;

- по закінченні роботи закрити квартирки, вікна, відключити від мереж усе електрообладнання, радіо, вимкнути світло, замкнути приміщення на ключ.

3.2. Забороняється:

- захащувати приміщення зайвими меблями, предметами, устаткуванням;

- користуватися несправними електричними приладами і використовувати їх у побутових цілях;

використовувати саморобні подовжувачі, улаштовувати тимчасові електромережі;

- користуватися джерелами відкритого вогню;

- паління в навчальних корпусах, приміщеннях та на території університету;

IV. ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗА ПОЖЕЖНУ БЕЗПЕКУ ПРИМІЩЕННЯ

4. Зобов'язаний:

- здійснювати контроль за суворим дотриманням усіма співробітниками і відвідувачами правил і норм пожежної безпеки;

- при закінченні роботи раніше інших, призначати з числа залишених відповідальну особу за виконання працівниками своїх обов'язків;

- вимагати від співробітників безпосереднього виконання правил пожежної безпеки в підпорядкованому йому приміщенні.

4.1 Відповідає:

- особа, відповідальна за пожежний стан приміщення у відповідності зі ступенем своєї провини і вагою наслідків пожежі, підлягає адміністративній, дисциплінарній, матеріальній відповідальності, а у випадках, передбачених законом, і кримінальній відповідальності.

V. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ

Основними причинами пожеж є:

- порушення правил протипожежної охорони при проведенні зварювальних робіт; необережне поводження з відкритим вогнем;
- порушення правил застосування та збереження легкозаймистих матеріалів;
- невідповідність "Правилам технічної експлуатації електроустановок" робота електрообладнання, що може викликати коротке замикання і, як наслідок пожежу.

VI. СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

6.1. У кожному складському приміщенні повинні зберігатися однорідні ти продукції та матеріалів в залежності від їх характеристики і призначення.

6.2. На зовнішньому боці входних дверей до складу повинна бути вивішена табличка, на якій вказано прізвище особи, відповідальної за протипожежний стан.

Під час зберігання у складах речовин та матеріалів повинні враховуватися пожежонебезпечні фізико-хімічні властивості (здатність до окислення самонагрівання, займання в разі потрапляння вологи, взаємодії з повітрям тощо) сумісність. '

6.3. У матеріальних складах не дозволяється вберігання легкозаймистих горючих рідин. Вони повинні зберігатися у спеціально відведених приміщеннях.

У складських приміщеннях, у яких зберігаються пожежо-вибухонебезпечні речовини (лаки, фарби, розчинники тощо) , продукція в аерозольній упаковці, зовнішньому боці дверей (воріт) вивішують інформаційну карту про пожеж небезпеку товарів, що зберігаються у приміщенні, їх кількість та заходи, як потрібно вживати на випадок виникнення пожежі.

6.4. Горючі конструкції будівель та навісів складів повинні бути оброблена вогнезахисними речовинами.

6.5. У складах конторські та побутові приміщення мають бути виділені і мати самостійний вихід назовні.

6.6 Світильники та електрообладнання у складських приміщеннях повинні відповідати вимогам ПУЕ. Відстань світильників до матеріалів, що складуються, також виробів і тари повинна бути не менше як 0,5 м. Загальний електрорубильник повинен розміщуватися у шафі поза приміщенням на негорючій стіні.

Електричні світильники повинні бути обладнані захисними прозорими розсіювачами світла. Настільні лампи, радіоприймачі і т.п. дозволяється включати мережу за допомогою штепсельних з'єднань промислового виробництва.

Переносні електросвітильники повинні бути напругою не вище 36 В, виконані дотриманням правил електробезпеки.

У складських приміщеннях усі операції, пов'язані з розкриттям тар розфасуванням продукції тощо, повинні здійснюватися в ізольованих приміщеннях.

У разі застосування без стелажного способу зберігання матеріали повинні укладатися у штабель. Проти дверних проходів слід залишати проходи шириною, я дорівнює ширині дверей, але не менше. Відстань від стін до штабелів товару повинна бути не менше як 0,8 м.

6.7 У складських приміщеннях не дозволяється:

- зберігання товарів навалом, у проходах, на підвіконнях та впритул до приладів і труб опалення;

- експлуатація побутових електронагрівальних приладів, установлених з меток опалення;

- використання електронагрівальних приладів закритого типу для опалення дозволяється лише в приміщеннях для обслуговування персоналу складів, відділених від складських приміщень;

- паління та застосування відкритого вогню у приміщеннях та поблизу.

6.8. Завідувач складом перед його закриттям повинен особисто здійснити огляд усіх приміщень і, лише впевнившись у їх пожежонебезпечному стані, виключити освітлення і зачинити склад.

6.9. Виходячи з приміщення **НЕ ЗАБУВАЙТЕ:**

- вимикати освітлення, електроприлади і електроустаткування;

- перевіряти відсутність диму чи запаху горілого;

- закривати приміщення на замок.

VII. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖІ

7.1. При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.

7.2. **При виявленні пожежі необхідно організувати:**

- негайний виклик пожежної охорони по телефону 101, зазначити точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у будинку людей, своє прізвище та організувати зустріч пожежних машин;

-сповістити про пожежу службу охорони та зв'язку тел.764-19-21 або за тел. 3-10.;

-оповістити про пожежу людей, що знаходяться в будинку.

Сигналом для евакуації з приміщень, який подають чергові швейцари, встановлена серія з трьох довгих дзвінків:

- відключити від енергопостачання обладнання;

- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки;

- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;

- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

7.3. Після прибуття підрозділів пожежної охорони, особа з числа керівників гасіння пожежі зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки.

Розробив:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ № 2-ПБ
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В
ЛАБОРАТОРІЯХ НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» травня 2026 р. № 63-А

ІНСТРУКЦІЯ № 2-ПБ
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В
ЛАБОРАТОРІЯХ НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

I. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, «Правилами пожежної безпеки в Україні», затвердженими наказом МВС України від 30.12.2014 р. №1417 та «Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», зареєстровано в Міністерство юстиції України 05.03.2015 р., за № 252/26697.

Ця інструкція поширюється на лабораторії та допоміжні службові приміщення лабораторій і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них.

Інструкція встановлює права і обов'язки працівників і здобувачів освіти, протипожежний режим, порядок утримання робочих (навчальних) місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками та здобувачів освіти, які знаходяться у цих приміщеннях.

II. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Викладачі, весь технічний персонал лабораторії під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

У лабораторіях слід розміщати лише необхідні для забезпечення освітнього процесу (навчальних та позаурочних занять) меблі, прилади, моделі, речі, приладдя тощо, які повинні зберігатись у шафах, на стелажах або на стаціонарно встановлених стояках.

Після закінчення занять усі пожежо- вибухонебезпечні речовини та матеріали слід прибирати у спеціально виділені та обладнані приміщення.

Кількість столів у лабораторіях не повинна перевищувати граничної нормативної наповнюваності освітянських груп, установлені Міністерством освіти і науки України, а також показників, установлених чинними будівельними нормами.

Експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру допускається тільки у технічно справному стані, враховуючи рекомендації підприємств.

У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх та вжити необхідних заходів щодо приведення їх до пожежобезпечного стану.

Евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними.

Усі працівники лабораторії та викладачі зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування.

У лабораторії не дозволяється:

— використовувати побутові кип'ятильники, електропраски, інші електронагрівальні пристрої за межами спеціально відведених та обладнаних приміщень;

— улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;

— забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та зачиняти на інші запори, що погано відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері.

— використовувати для зберігання документів, різних матеріалів, предметів та інвентарю електрошафи та інші інженерні комунікації;

— палити;

— проводити зварювальні та інші вогневі роботи без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску), застосовувати ЛЗР.

Відповідальний за пожежну безпеку в лабораторії після закінчення роботи зобов'язаний:

— ретельно оглянути всі службові приміщення, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі;

— вимкнути освітлення, знеструмити прилади та обладнання (за винятком електрообладнання, яке відповідно до вимог технології має працювати цілодобово).

III. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ

Основними причинами пожеж є:

- порушення правил пожежної безпеки при проведенні зварювальних робіт;
- необережне поводження з відкритим вогнем;
- використання електроприладів кустарного виробництва (нагрівачі, подовжувачі мереж), кип'ятильників, електрочайників;
- порушення правил застосування та збереження легкозаймистих матеріалів;
- невідповідність "Правилам технічної експлуатації електроустановок" та робота не справного електрообладнання, що може викликати коротке замикання і як наслідок, пожежу.

IV. ОBOB'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖІ

1. При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.

2. При виявленні пожежі необхідно:

- негайно з'ясувати обставини і, якщо повідомлення чи сигнал про пожежу підтверджується, а займання ліквідувати підручними засобами пожежогасіння неможливо - негайно викликати пожежно-рятувальний підрозділ по телефону «101», «9-101», та чергового по університету за телефоном «3-10» або 764-19-21 і вказати при цьому адресу, кількість поверхів місце виникнення пожежі;

- оповістити про пожежу людей, що знаходяться в будинку;

- відключити від енергопостачання обладнання;

- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки;

- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;

- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

3. Після прибуття пожежно-рятувального підрозділу, особа з числа керівників гасіння пожежі зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки.

Розробив:

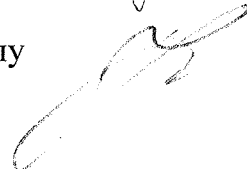
Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Максим ДСЄВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ № 3-ПБ
ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В
КОМП'ЮТЕРНИХ КЛАСАХ, ПРИМІЩЕННЯХ
ПО РЕМОНТУ І ОБСЛУГОВУВАННЮ КОМП'ЮТЕРІВ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2026 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» травня 2026 р. № 63-А

**ІНСТРУКЦІЯ № 3-ПБ
ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В
КОМП'ЮТЕРНИХ КЛАСАХ, ПРИМІЩЕННЯХ
ПО РЕМОНТУ І ОБСЛУГОВУВАННЮ КОМП'ЮТЕРІВ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

I. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, «Правилами пожежної безпеки в Україні», затвердженими наказом МВС України від 30.12.2014 р. №1417 та «Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», зареєстровано в Міністерство юстиції України 05.03.2015 р., за № 252/26697.

Ця інструкція поширюється на комп'ютерні класи, приміщення по ремонту і обслуговуванню комп'ютерів і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них.

Інструкція встановлює права і обов'язки працівників і здобувачів освіти, протипожежний режим, порядок утримання робочих (навчальних) місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками та здобувачами освіти, які знаходяться у цих приміщеннях.

II. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Викладачі, весь технічний персонал зазначених класів та приміщень під час прийняття на роботу повинні проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки.

У цих приміщеннях слід розміщувати лише необхідні для забезпечення навчально-виховного процесу (навчальних та позаурочних занять) меблі, прилади, речі, приладдя тощо, які повинні зберігатись у шафах, на стелажах або на стаціонарно встановлених стояках.

Приміщення, в яких розміщуються робочі місця операторів сервера загального призначення, обладнуються системою автоматичної пожежної сигналізації та засобами пожежогасіння відповідно до вимог НАПБ (правила пожежної безпеки) та ДБН 2.5 – 56:2014 і вимог нормативно-технічної та експлуатаційної документації виробника.

Експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру допускається тільки у технічно справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників.

Під час монтажу та експлуатації ліній електромережі необхідно повністю унеможливити виникнення електричного джерела загоряння внаслідок короткого замикання та перевантаження проводів, обмежувати застосування проводів з легкозаймистою ізоляцією і, за можливості, застосовувати негорючу ізоляцію.

Лінія електромережі для живлення ЕОМ виконується як окрема групова трипровідна мережа шляхом прокладання фазового, нульового робочого та нульового захисного провідників. Нульовий захисний провідник використовується для заземлення (занулення) електроприймачів.

Не допускається використовувати нульовий робочий провідник як нульовий захисний провідник.

У штепсельних з'єднаннях та електророзетках, крім контактів фазового та нульового робочого провідників, мають бути спеціальні контакти для підключення нульового захисного провідника. Їхня конструкція має бути такою, щоб приєднання нульового захисного провідника відбувалося раніше, ніж приєднання фазового та нульового робочого провідників. Порядок роз'єднання при відключенні має бути зворотним.

Електроживлення електронно-обчислювальних машин повинно мати автоматичне блокування відключення електроенергії на випадок зупинки системи охолодження та кондиціонування.

Система вентиляції обчислювальних центрів, комп'ютерних класів повинна бути обладнана блокувальним пристроєм, який забезпечує її відключення на випадок пожежі.

У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх та вжити необхідних заходів щодо приведення їх до пожежобезпечного стану.

Евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними.

Усі працівники та викладачі зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування.

Не дозволяється:

— використовувати побутові кип'ятильники, електропраски, інші електронагрівальні пристрої за межами спеціально відведених та обладнаних приміщень;

— улаштувати тимчасові електромережі, прокласти електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;

— використовувати для зберігання документів, різних матеріалів, предметів та інвентарю електрошафи та інші інженерні комунікації;

— палити;

— проводити зварювальні та інші вогневі роботи без оформлення відповідного дозволу (наряду-допуску), застосовувати ЛЗР.

Відповідальний за пожежну безпеку в приміщенні після закінчення роботи зобов'язаний:

— ретельно оглянути всі службові приміщення, пересвідчитись у тому, що нема порушень, які можуть призвести до виникнення пожежі;

— вимкнути освітлення, знеструмити прилади та обладнання (за винятком електрообладнання, яке відповідно до вимог технології має працювати цілодобово).

III. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖІ

1. При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.

2. При виявленні пожежі необхідно:

- негайно з'ясувати обставини і, якщо повідомлення чи сигнал про пожежу підтверджується, а займання ліквідувати підручними засобами пожежогасіння неможливо, негайно повідомити про це пожежно-рятувальний підрозділ по телефону- "101", "9-101". При цьому вказати точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у будинку людей, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;
- повідомити про це чергового по університету за номером телефону "3-10", або «764-19-21» своє прізвище та організувати зустріч пожежних машин;
- сповістити про пожежу голосом та інформувати свого керівника;
- відключити від енергопостачання прилади та обладнання;
- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з дотриманням техніки безпеки;
- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;
- у разі потреби викликати до місця пожежі медичну та інші служби;
- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

3. Після прибуття підрозділів пожежної охорони, особа з числа керівників гасіння пожежі, зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки і розпорядження.

4. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони;
- ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки;
- евакуацію слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа і суміжних з ним приміщень;
- у разі гасіння слід намагатися у першу чергу забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;
- утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також розбивання скла.

5. Залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі вікна і двері.

Розробив:

Провідний інженер з ОП

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДССВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ № 4 – ПБ
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ГУРТОЖИТКАХ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» травня 2026 р. № 63-А

ІНСТРУКЦІЯ № 4 – ПБ
ПРО ЗАХОДИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ В ГУРТОЖИТКАХ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

І. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, «Правилами пожежної безпеки в Україні», затвердженими наказом МВС України від 30.12.2014 р. №1417 та «Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», зареєстровано в Міністерство юстиції України 05.03.2015 р., за № 252/26697.

Ця інструкція поширюється на територію, усі службові та житлові приміщення гуртожитку і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них. Інструкція встановлює права і обов'язки працівників і здобувачів освіти, протипожежний режим, порядок утримання житлових та службових приміщень гуртожитку, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

Вимоги Інструкції зобов'язані виконувати також відвідувачі гуртожитку.

II. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Увесь персонал гуртожитку під час прийняття на роботу повинен проходити протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки, а також щороку — навчання за програмою первинного протипожежного інструктажу для працівників та здобувачів освіти НУ «Запорізька Політехніка».

Не рідше одного разу на півроку мають проводитися практичні тренування всіх працівників гуртожитку відповідно до інструкції, яка визначає дії персоналу щодо забезпечення безпечної та швидкої евакуації людей і є доповненням до схематичного плану евакуації.

Усі мешканці гуртожитку мають бути ознайомлені адміністрацією з основними вимогами пожежної безпеки (під розписку).

У житлових кімнатах гуртожитку мають бути розміщені на видних місцях: — схематичний план індивідуальної евакуації з відповідного поверху на випадок пожежі із зазначенням даної кімнати, евакуаційних виходів та шляхів руху до них, місць розташування засобів пожежогасіння й сигналізації, а також необхідний пояснювальний текст і пам'ятка про дії в разі виникнення пожежі;

— стисла пам'ятка для мешканців із переліком вимог правил пожежної безпеки.

Для забезпечення пожежної безпеки в гуртожитку необхідно:

— організувати цілодобове чергування обслуги. Черговий зобов'язаний мати при собі комплект ключів від дверей евакуаційних виходів, електричний ліхтар, знати

порядок виклику пожежної охорони та дій у разі виникнення пожежі. У нічний час черговому (охоронцю) забороняється спати та виходити за межі гуртожитку;

—двері горища, електрощитової, підвалу мають утримуватися замкненими. На дверях слід указувати місце зберігання ключів. Вікна горища та підвалу мають бути заклені;

—експлуатувати електромережі, електроприлади та іншу електроапаратуру дозволяється тільки у справному стані, враховуючи рекомендації підприємств-виробників;

—у разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток, інших електроприладів слід негайно знеструмити їх і вжити необхідних заходів щодо приведення до пожежобезпечного стану;

—меблі необхідно розміщати так, щоб евакуаційний прохід до виходу з приміщення був вільний. Двері мають відчинятися назовні;

—евакуаційні шляхи та виходи повинні завжди утримуватися вільними, нічим не зашарашеними; наявні в гуртожитку засоби протипожежного захисту та зв'язку (пожежну й охоронно-пожежну сигналізацію, пожежні крани та первинні засоби пожежогасіння тощо) слід утримувати у справному стані;

—усі працівники та мешканці зобов'язані вміти користуватися вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати місця їх розташування;

—переговорні пристрої ліфтів гуртожитку використовуються для передачі повідомлень про пожежі на диспетчерський пункт. Для цього їх слід забезпечити спеціальними табличками з пояснювальними написами.

У гуртожитку не дозволяється:

—улаштовувати тимчасові електромережі, прокладати електропроводи та кабелі безпосередньо по горючій основі;

—використовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках, прокладати електричні проводи та кабелі транзитом через складські приміщення, експлуатувати світильники без скляних ковпаків або з горючими відбивачами (розсіювачами);

—улаштовувати в кімнатах гуртожитку різноманітні складські приміщення, майстерні із застосуванням та зберіганням пожежо-вибухонебезпечних речовин і матеріалів, а також здавати їх в оренду під приміщення подібного призначення;

—зберігати ЛЗР і ГР, балони з горючим газом у кімнатах, на балконах та лоджіях, зашарашувати ці місця макулатурою, старими меблями тощо;

—користуватися в житлових кімнатах різноманітними електронагрівальними приладами: електрочайниками, кип'ятильниками, електроплитами, електропрасками тощо. Для цієї мети адміністрація зобов'язана обладнати спеціальні місця;

—палити;

—забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та зачиняти на інші запори, що погано відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері.

III. ОBOB'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ (МЕШКАНЦІВ) ГУРТОЖИТКУ В РАЗІ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖІ.

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник (мешканець) зобов'язаний:

— негайно повідомити про це пожежно-рятувальний підрозділ (номер телефону для виклику "101" або "9-101"), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище;

— негайно повідомити про це чергового по гуртожитку;

— черговий по гуртожитку зобов'язаний негайно повідомити про це чергового по університету за номером телефону "76-98-3-10"

— вжити заходів щодо оповіщення й евакуації людей, гасіння пожежі з використанням наявних вогнегасників та інших засобів пожежогасіння;

— організувати зустріч пожежно-рятувального підрозділу, надати йому допомогу під час локалізації та ліквідації пожежі;

— викликати (за необхідності) інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо).

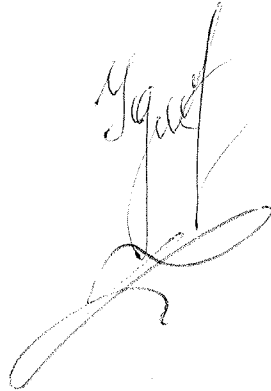
Після прибуття на пожежу підрозділів пожежної охорони забезпечити безперешкодний доступ їх до місця виникнення пожежі.

Розробив:

Провідний інженер з ОП

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ № 5-ПБ
ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У
НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ, ВІДДІЛІ ДІЛОВОДСТВА,
РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОМУ ВІДДІЛІ ТА МУЗЕЯХ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

м. ЗАПОРІЖЖЯ
2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» Травня 2026 р. № 63-А

ІНСТРУКЦІЯ № 5-ПБ
ПРО ЗАХОДИ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У
НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ, ВІДДІЛІ ДІЛОВОДСТВА,
РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧОМУ ВІДДІЛІ ТА МУЗЕЯХ
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

I. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом МВС України від 30.12.2014 р. №1417 та «Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України», зареєстровано в Міністерство юстиції України 05.03.2015 р., №252/26697

1.2. Ця інструкція поширюється на всі приміщення наукової бібліотеки, відділу діловодства, редакційно-видавничого відділу та музеїв і визначає вимоги щодо забезпечення пожежної безпеки в них. Інструкція встановлює права і обов'язки працівників, протипожежний режим, порядок утримання робочих місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

1.3. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками, які знаходяться у цих приміщеннях.

II. СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА
ПРОТИПОЖЕЖНОГО РЕЖИМУ

2.1. Відповідно до «Інструкції з визначенням категорії і класифікації зон з вибухопожежної і пожежної небезпеки приміщень і будівель» приміщення наукової бібліотеки, відділу діловодства, редакційно-видавничого відділу, музеїв належать за пожежною небезпекою до класу „ В ", та згідно ПУЕ - до пожежонебезпечної зони класу „П – II а ".

2.2. Усі працівники цих підрозділів під час прийняття на роботу та в процесі роботи повинні проходити протипожежний інструктаж і навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.

2.3 Відвідувачі наукової бібліотеки повинні бути ознайомлені з правилами пожежної безпеки про що робиться відмітка в абонентській картці читача за його особистим підписом.

2.4. Приміщення структурних підрозділів слід завжди утримувати впорядкованими і в чистоті.

2.5 У зазначених приміщеннях не дозволяється зберігання та застосування легкозаймистих і горючих речовин, балонів з газами та інших пожежонебезпечних матеріалів.

2.6 Усі легкозаймисті експонати слід розмішувати у вітринах із непошкодженим склом.

2.7 Стелажі у сховищах повинні виготовлятися із негорючих матеріалів, а виготовлені з горючих матеріалів - повинні оброблятися вогнезахисною речовиною.

2.8 У сховищах ширина головних проходів повинна бути не менше 1,2 м, поздовжні проходи – не менше 0,8 м, між торцями стелажів та стіною – не менше 0,45м.

2.9 Приміщення повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння. До засобів пожежогасіння повинен бути забезпечений вільний доступ.

Використання засобів пожежогасіння не за призначенням категорично забороняється.

III. ОBOB'ЯЗКИ СПІВРОБІТНИКІВ

3.1. Зобов'язані:

- постійно підтримувати в приміщенні чистоту й порядок; утримувати вільними евакуаційні шляхи та виходи;
- на початку роботи перевіряти робочий стан інженерних мереж та обладнання;
- при виявленні недоліків - негайно сповістити про це керівника підрозділу і діяти відповідно до його вказівок щодо усунення недоліків;
- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, ящики з піском, ємкості з водою тощо) та вміти ними користуватися;
- перед закінченням роботи перевіряти відсутність диму чи запаху горілого;
- по закінченні роботи закрити кватирки, вікна, відключити від мереж усе електрообладнання, вимкнути світло, замкнути приміщення на ключ.

3.2. Забороняється:

- захаращувати приміщення зайвими меблями, предметами, устаткуванням;
- користуватися несправними електричними приладами і використовувати їх у побутових цілях;
- використовувати саморобні подовжувачі, улаштовувати тимчасові електромережі;
- користуватися джерелами відкритого вогню;
- паління в навчальних корпусах, приміщеннях та на території університету;
- розташовувати на шляхах евакуації вішалки для одягу, пристосовувати для зберігання інвентарю та матеріалів;
- устеляти підлогу на шляхах евакуації ковзкими матеріалами;
- користуватися для прибирання легкозаймистими речовинами;
- захаращувати проходи, зберігати книги, теки з документами, експонати поблизу батарей центрального опалення.

IV. ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗА ПОЖЕЖНУ БЕЗПЕКУ ПРИМІЩЕННЯ

Зобов'язаний:

- здійснювати контроль за суворим дотриманням усіма співробітниками і відвідувачами правил і норм пожежної безпеки;
- при закінченні роботи раніше інших, призначати з числа залишених відповідальну особу за виконання працівниками своїх обов'язків;
- вимагати від співробітників безпосереднього виконання правил пожежної безпеки в підпорядкованому йому приміщенні.

Відповідає:

- особа, відповідальна за пожежний стан приміщення у відповідності зі ступенем своєї провини і вагою наслідків пожежі, підлягає адміністративній, дисциплінарній, матеріальній відповідальності, а у випадках, передбачених законом, і кримінальній відповідальності.

V. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖ

Основними причинами пожеж є:

- порушення правил протипожежної охорони при проведенні зварювальних робіт;
- необережне поводження з відкритим вогнем;
- порушення правил застосування та збереження легкозаймистих матеріалів;
- використання електроприладів кустарного виробництва (нагрівачі, подовжувачі мереж), кип'ятильників, електрочайників;
- порушення правил застосування та зберігання легкозаймистих речовин і матеріалів;
- невідповідність електроустаткування "Правилам безпечної експлуатації електроустановок" та робота електрообладнання, що може викликати коротке замикання і, як наслідок, пожежу.

VI. ОБОВ'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖІ.

6.1 При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.

6.2 При виявленні пожежі необхідно:

- негайно з'ясувати обставини і, якщо повідомлення чи сигнал про пожежу підтверджується, а займання ліквідувати підручними засобами пожежогасіння неможливо - негайно викликати пожежно-рятувальний підрозділ по телефону «101», «9-101», та чергового по університету за телефоном «3-10» або 764-19-21 і вказати при цьому адресу, кількість поверхів місце виникнення пожежі;
- оповістити про пожежу людей, що знаходяться в будинку;
- відключити від енергопостачання обладнання;
- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з урахуванням дотримання техніки безпеки;
- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;
- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

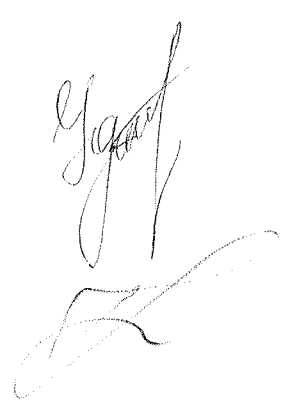
6.3 Після прибуття пожежно-рятувального підрозділу, особа з числа керівників гасіння пожежі зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки.

Розробив:

Провідний інженер з ОП

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ